

Oluline teave patsientidele, kes alustavad ravi
LEMTRADA®-ga (alemtuzumab)

Patsiendijuhend

- ▼ Käesoleva ravimi suhtes kohaldatakse täiendavat järelevalvet. See võimaldab kiiresti tuvastada uut ohutusteavet. Tervishoiutöötajatel palutakse teavitada kõigist võimalikest kõrvaltoimetest.

Sisukord

1 >	LEMTRADA tutvustus	03
2 >	Ülevaade ravist LEMTRADA'ga	04
3 >	Kõrvaltoimed	06
4 >	Kasulik lisateave	12
5 >	Teie kontrolluuringute planeerimine	13
6 >	Mõisted, mida on hea teada	14
7 >	Arstide ja tervishoiutöötajate kontaktandmed	15

Sissejuhatus

2 Teie arst on andnud teile selle patsiendijuhendi ja patsiendi hoiatuskaardi, et teavitada teid käimasolevast ravist LEMTRADA'ga.

- Patsiendi hoiatuskaart tuleb koos arstiga hoolikalt läbi vaadata LEMTRADA esmakordsel määramisel teile ja regulaarselt kontrollvisiitidel.
Patsiendi hoiatuskaart on vajalik, et tunneksite autoimmuunsete häirete (need on seisundid, mil teie immuunsüsteem ekslikult ründab teie organismi) ja tõsiste infektsioonide sümptomeid ning teadvustaksite ravikoostöö vajalikkust uuringute suhtes, valvsust sümptomite jälgimisel ja vajadust pöörduda kohe arsti vastuvõtule, kui need tekivad.
- Patsiendi hoiatuskaart teavitab iga tervishoiutöötajat, et saate ravi LEMTRADA'ga. Te peate patsiendi hoiatuskaarti alati endaga kaasas kandma ja näitama igale tervishoiutöötajale.

Kui meditsiiniõde või arst ei ole teile andnud ravimi pakendi infolehte (teavet patsiendile), küsige palun seda.

Käesolev juhend ei ole mõeldud asendada arutelusid teie raviarstiga või teiste tervishoiutöötajatega, kes teie hulgiskleroosi ravivad. Seda juhendit tuleb lugeda koos LEMTRADA pakendi infolehega. Teavitage kindlasti oma raviarsti, kui märkate endal mõnda nähtu või sümptomit, mida on kirjeldatud selles juhises.

Osa 1. LEMTRADA tutvustus

Mis ravim on LEMTRADA ja kuidas see toimib?

LEMTRADA on retseptiravim, mida kasutatakse ägenemiste ja remissioonidega kulgeva hulgiskleroosi (*sclerosis multiplex'i*) raviks täiskasvanutel. LEMTRADA ei ravi hulgiskleroosist terveks, kuid see võib vähendada haiguse ägenemiste arvu. LEMTRADA võib ka aeglustada hulgiskleroosi nähtude ja sümptomite süvenemist. Patsientidel, keda kliinilistes uuringutes raviti LEMTRADA'ga, oli vähem haiguse ägenemisi ja puude süvenemine oli vähem tõenäoline, võrreldes patsientidega, keda raviti beetainterferooniga, mida süstiti mitu korda nädalas.

Hulgiskleroos on autoimmuunne haigus, mis kahjustab kesknärvisüsteemi (pea- ja seljaaju). Kesknärvisüsteemis olevaid närvikiude katab müeliiniks nimetatav aine, mis aitab närviimpulssidel kulgeda kiiresti ja tõrgeteta aju ja ülejäänud organismi vahel. Normaalet toimiv immuunsüsteem kaitseb teie organismi haigusetekitajate eest. Hulgiskleroosi korral ründavad teie immuunsüsteemi rakud (lümfootsüüdid, mis on teatud tüüpi valged vererakud), mille ülesandeks on haigusetekitajate ründamine, ekslikult müeliini, mis moodustab kaitsva kihi närvikiudude ümber.

Kui teie organismis lümfootsüüdid ründavad närvisüsteemi, põhjustab see põletikku, mida seostatakse hulgiskleroosi ägenemisega. Sümptomid, mida te kogete, sõltuvad kahjustatud närvisüsteemi piirkonnast. Ägenemise ajal tekkinud kahjustus võib olla pöörduv, kuid haiguse edenedes võib kahjustus süveneda ja muutuda püsivaks.

LEMTRADA mõjutab teie immuunsüsteemi vähem närvisüsteemi kahjustama. Pärast ravikuuri LEMTRADA'ga on teil suurem oht teiste autoimmuunsete seisundite või infektsioonide (nakkuslike põletike) tekkeks. On tähtis, et mõistate neid ohte ja teate kuidas neid ennast jälgides märgata.

Osa 2. Ülevaade ravist LEMTRADA'ga

Kuidas LEMTRADA't manustatakse?

LEMTRADA't manustatakse veeni sisestatud nõela kaudu tilkinfusioonina veeni. LEMTRADA manustatakse vähemalt kahe ravikuurina. Teile manustatakse esimene ravikuur 5 järjestikusel päeval mõne tunni jooksul. Seejärel, ühe aasta pärast, manustatakse teine ravikuur 3 järjestikusel päeval. LEMTRADA erineb paljudest teistest ravimitest, mida peab manustama regulaarselt (nt üks kord ööpäevas) vajaliku toime saavutamiseks. Kliinilised uuringud on näidanud, et kirjeldatud kaks ravikuuri toimivad enamikul patsientidest kuus aastat või mõnikord kauem. Mõnel patsiendil võib olla vajalik täiendav 3-päevane ravikuur pärast kahte esimest ravikuuri.

Pärast viimast LEMTRADA infusiooni peab teie tervislikku seisundit jälgima kõrvaltoimete suhtes 4 aasta vältel (vt osa „**Kas mulle on vajalikud mingid uuringud pärast ravi LEMTRADA'ga?**“).

Kas enne ravi alustamist LEMTRADA'ga peab tegema mingeid uuringuid?

Arst vajab teavet veendumaks, et ravi LEMTRADA'ga on teile sobiv.

Seetõttu peate teavitama oma arsti järgnevast:

- kõik ravimid, mida te kasutate;
- kõik nakkuslikud põletikud (infektsioonid), mida põete;
- kas teil on diagnoositud pahaloomuline kasvaja;
- teil on diagnoositud emakakaela muutusi;
- te olete rase või kavatsete lähiajal rasestuda.

Arst kontrollib teile tehtud vaktsineerimisi ja võib soovitada standardse vaktsineerimisprogrammi täitmist, kui te pole seda teinud. Teie arst võib samuti soovitada täiendavaid vaktsineerimisi enne ravi alustamist LEMTRADA'ga.

Kui te elate piirkonnas, kus haigestumus tuberkuloosi on kõrge, võib arst teha teile sõeluuringu.

Arst räägib teiega toitumisest. Teil on soovitatav vältida töötlemata või vähetöödeldud liha, toorjuustude ja pastöriseerimata piimatoodete söömist kaks nädalat enne LEMTRADA infusiooni, selle ajal ja vähemalt 1 kuu pärast seda.

Arst määrab arst teile vere ja uriini laboriuuringud enne ravi alustamist LEMTRADA'ga. Need uuringud tehakse selleks, et näha, kas teile tohib LEMTRADA't manustada.

Kas mulle on vajalikud mingid uuringud pärast ravi LEMTRADA'ga?

Ravi LEMTRADA'ga võib suurendada autoimmuunsete seisundite (seisundid, mil teie immuunsüsteem ründab ekslikult teie organismi) ohtu. See võib ilmneda isegi aastaid pärast teie ravi (vt juhendi osa 4). Teie seisundit jälgitakse seetõttu igakuiselt

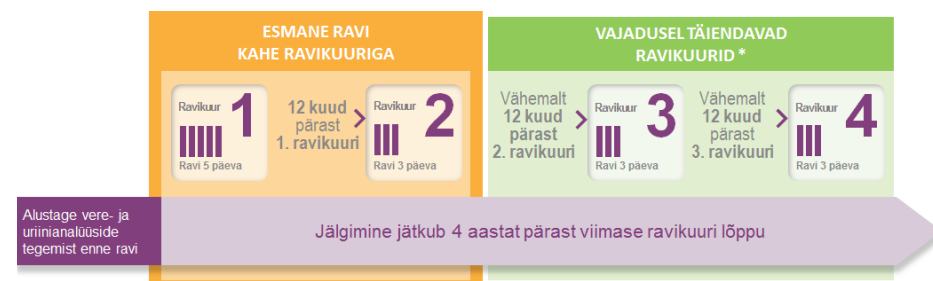
võetava vere- ja uriinianalüüsi abil mitmete aastate jooksul. Arst kontrollib uuringute vastuseid, et saada teada, kas teil on tekkinud kõrvaltoimeid.

On väga tähtis, et jätkate nende kontrolluuringute tegemist 4 aasta vältel pärast viimast ravikuuri LEMTRADA'ga, isegi kui te tunnete end hästi (st teil ei ole sümptomeid ega kõrvaltoimeid) ja teie hulgiskleroosi sümptomid on hästi ohjatud. Kõrvaltoimed võivad tekkida mitme aasta vältel pärast viimast ravikuuri LEMTRADA'ga. Harvadel juhtudel võivad need osutuda eluohtlikeks, mistõttu on väga tähtis, et jätkate kontrolluuringuid ja jälgite endal võimalike sümptomite teket. See võimaldab kõrvaltoimeid varakult avastada ja neid kohe ravida.

See tähendab, et võtate endale igakuiste laboriuuringute kohustuse, mis kestab 4 aastat pärast viimast ravikuuri LEMTRADA'ga. Te teete koostööd oma arstiga, et ühiselt tagada uuringute tegemine plaanipäraselt oma argitoimetustega kooskõlas. Kui te olete naine, on tähtis vältida uriiniproovi võtmist menstruaalverejooksu ajal, sest see võib anda vale tulemuse.

Et paremini mõista ravimi toime ja nõutava järelkontrolli kestust, tutvuge palun järgneva joonisega.

Joonis 1. Ravitoime kestus ja vajalike kontrolluuringute vältus

*MÄRKUS: Uuring, milles patsiente jälgiti 6 aastat pärast esimest infusiooni (1. ravikuur) näitas, et enamik patsiente ei vaja pärast kahte esmast ravikuuri edasist ravi.

Järgnevas tabelis on ülevaade, mis uuringuid, millal ja kui kaua tuleb teha.

Tabel 1. Uuringute tüüp ja ajakava

Uuring	Millal?	Kui kaua?
Vereanalüüs	Enne ravi algust ja seejärel üks kord kuus.	4 aasta vältel pärast LEMTRADA viimast manustamist
Uriinianalüüs	Enne ravi algust ja seejärel üks kord kuus.	4 aasta vältel pärast LEMTRADA viimast manustamist

Osa 3. Kõrvaltoimed

LEMTRADA'ga ravitavatel patsientidel on oht infektsioonide ja autoimmuunsete seisundite tekkeks. Need kõrvaltoimed võivad ilmneda nädalaid, kuid või aastaid pärast ravi LEMTRADA'ga (hilised kõrvaltoimed).

Autoimmuunsed seisundid on muuhulgas:

- kilpnäärmehäired;
- seisund, mida nimetatakse immuunne trombotsütopeeniline purpur (ITP, kirjeldatakse edaspidi);
- teatud tüüpi neeruhaigused.

Nende kõrvaltoimete põhjus ei ole selge. Teada on siiski see, et kui teid on ravitud LEMTRADA'ga, siis on oht teile suurem.

Kõiki neid seisundeid saab varakult avastades ravida, kuid ravi hilinemine suurendab tüsistuste ohtu. Seega on väga oluline nende seisundite nähte või sümptomeid ära tunda ja nende ilmnemisel viivitamatult teavitada oma arsti.

Järgnevatel lõikudes õpite iga kõrvaltoimet paremini tundma, k.a nähte ja sümptomeid, mida võite kogeda, ning mida teha nende ilmnemisel.

Tõsised infektsioonid

LEMTRADA'ga ravitud patsientidel on suurem oht tõsiste infektsioonide tekkeks. Kui teil tekivad tõsise infektsiooni sümptomid, nt palavik, külmavärinad ja/või lümfisõlmede turse, võite te vajada haiglaravi.

Teavitage samuti oma arsti, kui teil on õhupuudus, kõha, vilistav hingamine, valu või pigistustunne rindkeres ja kõhite verd, sest neid võib põhjustada pneumoniit. Haiglaravi korral on oluline arste teavitada sellest, et olete saanud ravi LEMTRADA'ga.

Teavitage oma arsti, kui teil on tõsine infektsioon enne ravi alustamist LEMTRADA'ga, arst peab sel juhul LEMTRADA manustamist edasi lükkama, kuni infektsioon on taandunud.

Teid ei tohi vaksineerida teatud tüüpi vaktsiinidega (elusviirusvaktsiinid), kui olete äsja saanud ravi LEMTRADA'ga.

Hilised kõrvaltoimed

1. Kilpnäärmehäired

Kilpnääre asub kaela allosas. Kilpnääre toodab kogu organismi seisukohalt tähtsaid hormone. Mõnedel inimestel võib immuunsüsteem eksikombel rünnata nende oma kilpnäärme rakke (autoimmuunne kilpnäärmehäire), mis mõjutab kilpnäärme võimet toota hormone ja kontrollida nende taset organismis.

LEMTRADA võib põhjustada kahte liiki kilpnäärmehäiret:

- **kilpnäärme liigtalitus** (hüpertüreoos e hüpertüroidism), mille puhul kilpnääre toodab liiga palju hormone;
- **kilpnäärme vaegtalitus** (hüpotüreoos e hüpotüroidism), mille puhul kilpnääre ei tooda piisavalt hormone.

Teie verest kontrollitakse kilpnäärme talitluse laboratoorseid näitajaid enne ravi alustamist LEMTRADA'ga ja iga 3 kuu järel pärast esmast ravikuuri, kuni LEMTRADA viimasest manustamisest on möödunud 4 aastat. Vereanalüüs võimaldab arstil varakult avastada kilpnäärmehäireid.

Mis on kilpnäärme liigtalitluse nähud ja sümptomid?

Sümptomid võivad olla järgmised:

- liigne higistamine;
- seletamatu kehakaalu langus;
- silmade turse;
- närvilisus;
- kiire südamerütm.

Mis on kilpnäärme vaegtalitluse nähud ja sümptomid?

Sümptomid võivad olla järgmised:

- seletamatu kehakaalu tõus;
- külmatunne;
- süvenev väsimus;
- kõhukinnisuse teke.

Mis saab, kui mul tekib kilpnäärmehäire?

Teavitage oma arsti, kui märkate endal nimetatud sümptomeid.

Sõltuvalt teie kilpnäärmehäire tüübist otsustab arst, milline ravi on teile parim. On väga oluline järgida arsti antud juhiseid, et ravist oleks maksimaalselt kasu. Mõnikord ei pruugi te ravimit vajada. Mõnel juhul peate siiski eluaeg manustama ravimit kilpnäärmehäire raviks. Mõnikord võib osutada vajalikuks kilpnäärme kirurgiline eemaldamine.

Kui teil tekib kilpnäärmehäire, on väga tähtis seda asjakohaselt ravida, eriti kui te rasestute pärast ravi LEMTRADA'ga. Ravimata kilpnäärmehäire võib põhjustada teie lapsle sünnieelse või sünnijärgse kahjustuse.

2. Immuunne trombotsütopeeniline purpur (ITP; veritsushäire)

ITP on seisund, mis tuleneb vereliistakute (trombotsüütide) vähesusest veres. Tõsine ITP võib ilmneda ligikaudu 1% LEMTRADA'ga ravitud patsientidest. Vereliistakud on vajalikud normaalseks verehüübimiseks. ITP korral võivad tekkida tõsised verejooksud. ITP on varakult diagnoosituna ravitav, kuid ravimata jätmisel võib viia eluohtlike seisundite tekkeni ja surmani.

Arst saab seda kõrvaltoimet varakult avastada, kontrollides vereliistakute arvu teie vereanalüüsis. Seetõttu määrab arst teie vereanalüüsi enne ravi alustamist LEMTRADA'ga ning seejärel igakuiselt pärast esmast ravikuuri. Igakuist kontrolli tuleb jätkata 4 aasta vältel pärast viimast ravikuuri.

On oluline teada, et ITP võib alata kiiresti ja võib ilmneda vereanalüüside vahelisel ajal. Seetõttu on oluline, et tunnete selle nähtusid ja sümptomeid.

Mis on ITP nähud ja sümptomid?

- Väikesed hajusad täpid teie nahal, mis võivad olla punased, roosad või violetsed.
- Kergesti tekkivad verevalumid.
- Raskesti peatuv veritsus löikehaavadest.
- Normaalsest intensiivsem, kestvam või sagedasem menstruatsioon.
- Veritsus menstruatsioonide vahel.
- Igemete või nina veritsus, mida ei ole varem olnud või mis kestab tavalisest kauem.
- Veriköha.

Vaadake joonist 2, millel on näiteid ITP põhjustatud verevalumitest ja nahalöövetest.

Kui teil on mistahes nimetatud näht või sümptom, teavitage otsekohe oma arsti. Kui te ei saa arstiga ühendust, peate otsekohe pöörduma erakorralise meditsiini osakonna (EMO) vastuvõttu ja näitama seal oma LEMTRADA patsiendi hoiatuskaarti.

Mis saab, kui mul tekib ITP?

Kõige parem on, kui ITP avastatakse ja seda ravitakse **nii vara kui võimalik**. Seetõttu on väga oluline jätkata igakuiseid vereanalüüse, sest see võimaldab avastada ITP-d enne, kui teil tekivad sümptomid. Samuti on väga tähtis, et teie, teie pere liikmed ja/ või teie hooldaja jälgivad võimalike nähtude ja sümptomite teket, mida on kirjeldatud selles juhendis. ITP ravi hilinemine suurendab tõsiste tüsistuste võimalust.

Joonis 2. Näited ITP põhjustatud verevalumitest ja nahalöövetest.

Piltidel on esitatud illustreerivad näited ITP põhjustatud purpuri ja petehhiate kohta.

Märkus. Need pildid on ainult juhiseks, et näitlikustada verevalumeid ja löövet.

Näide kergesti tekkivatest või ülemäärastest verevalumitest jalal.

See on näide jalgadest, millel hajusalt paiknevad täpid, mis on punased, roosad või violetised. Need võivad meenutada nõelatorkejälgi (petehhiad) või olla veidi suuremad täpid (purpur).

Näide veritsusest tingitud täppidest keele all.

Võimalik asukoht kehal?

Oluline on tähele panna, et need võivad tekkida teie mis tahes kehapiirkonnas, mitte ainult jalgadel.

Võimalik asukoht kehal?

Oluline on tähele panna, et need võivad tekkida teie mis tahes kehapiirkonnas, mitte ainult jalgadel.

Võimalik asukoht kehal?

Need võivad samuti tekkida mis tahes kohas teie suus - keele all, suulaes, põskede sisekülgedel, keelel, igemetel.

Kui ITP avastatakse varakult, on see tavaliselt ravitav. Kui teil tekib ITP, otsustate koos oma arstiga, milline on selle parim ravi teie jaoks.

Kui teil on mistahes nimetatud näht või sümptom, teavitage otsekohe oma arsti. Kui te ei saa arstiga ühendust, peate otsekohe pöörduma erakorralise meditsiini osakonna (EMO) vastuvõttu ja näitama seal oma LEMTRADA patsiendi hoiatuskaarti.

3. Neeruhaigused (näiteks basaalmembraanivastane glomerulonefriit)

10

LEMTRADA võib harva põhjustada neeruhaiguseid, sh seisundit, mida nimetatakse basaalmembraanivastaseks glomerulonefriidiks ehk anti-GBM haiguseks. Anti-GBM haigus on autoimmuunne seisund, mis võib põhjustada raske neerukahjustuse. Anti-GBM haigus võib kahjustada ka kopse, ehkki seda ei täheldatud LEMTRADA kliinilistes uuringutes. Ilma ravita võib tekkida neerupuudulikkus, mis võib vajada eluaegset dialüüsravi või neerusiirdamist ja võib põhjustada surma.

Vere- ja uriinianalüüs aitavad arstil varakult avastada neeruhaiguse nähte. Arst määrab teile vere- ja uriinianalüüsi enne ravi alustamist LEMTRADA'ga ja seejärel igakuiselt pärast esmast ravikuuri. Kui te olete naine, on tähtis vältida uriinianalüüsi võtmist menstruaalverejooksu ajal, sest see võib anda vale uuringutulemuse. Kontrolluuringud jätkuvad 4 aasta vältel pärast ravimi viimast manustamist.

On oluline teada, et anti-GBM haigust on võimalik avastada teatud nähtude ja sümptomite põhjal, millest peate olema teadlik.

Mis on neerukahjustuse või anti-GBM haiguse nähud ja sümptomid?

- **Veri uriinis:** teie uriin võib olla punane või teevärvi.
- **Tursed** teie labajalgadel või säärtel.

Anti-GBM haigus võib kahjustada ka kopse, mis võib põhjustada vere köhimise.

Mis saab, kui mul tekib neerukahjustus?

Enamikul juhtudest saavad arstid neerukahjustusi ravida. Parim on alustada ravi nii vara kui võimalik. On tähtis, et teate neerukahjustuse ja anti-GBM haiguse nähte ja sümptomeid ning jätkate regulaarselt kontrolluuringuid (vere- ja uriinianalüüside andmist).

Neerukahjustus vajab peaaegu alati ravi. Ravi võib vajadusel alustada koheselt.

Kui teil on mistahes nimetatud näht või sümptom, teavitage otsekohe oma arsti. Kui te ei saa arstiga ühendust, peate otsekohe pöörduma erakorralise meditsiini osakonna (EMO) vastuvõttu.

TÄHELEPANU!

Kõik autoimmuunsed seisundid võivad tekkida LEMTRADA ravikuuri järgselt pika aja pärast, mistõttu on väga tähtis, et jätkate igakuiseid kontrolluuringuid, isegi kui te tunnete end hästi.

Te peate samuti jätkama enda pidevat jälgimist, et avastada kõrvaltoimete nähte või sümptomeid.

- **Tehke seda 4 aastat pärast viimast ravikuuri LEMTRADA'ga.**
- **Varajane avastamine ja diagnoosimine annab teile parimad võimalused paranemiseks.**
- **Kandke oma patsiendi hoiatuskaarti alati endaga kaasas ning näidake seda kõikidele tervishoiutöötajatele, kes tegelevad teie raviga (k.a seisunditega, mis ei ole seotud hulgiskleroosiga) ning erakorralise meditsiinilise abi osutajatele.**

11

Osa 4. Kasulik lisateave

Mida ma pean teadma vaktsineermiste kohta?

Enne igat ravikuuri LEMTRADA'ga kontrollib arst, et teile on tehtud kõik nõutavad vaktsineerimised. Kui te vajate vaktsineerimist, tuleb pärast seda oodata 6 nädalat enne ravi LEMTRADA'ga. Öelge oma arstile, kui teid on juba vaktsineeritud viimase 6 nädala jooksul.

Viljakus, rasedus ja kontratseptsioon

Ei ole teada, kas LEMTRADA mõjutab organismis toimides teie fertiilsust (viljakust). Rääkige oma arstiga, kui te kaalute rasestumist.

Ei ole teada, kas LEMTRADA võib last sünnieelselt kahjustada. Ravikuuri ajal LEMTRADA'ga ning 4 kuu vältel pärast igat ravikuuri peate kasutama efektiivset rasestumisvastast vahendit (välja arvatud juhul, kui arst kinnitab teile, et see ei ole vajalik, sest te ei ole võimeline rasestuma, nt teie emakas on kirurgiliselt eemaldatud). See on vajalik tagamaks, et lapse eostamise ajaks ei ole LEMTRADA't enam organismi jäänud. Rääkige oma arstiga, kui te planeerite rasestumist.

Kui te olete juba rase, peate arstiga arutama, kas ravist saadav kasu ületab võimalikku ohtu veel sündimata lapsele.

12

Ei ole teada, kas LEMTRADA võib üle kanduda imikule rinnapiima vahendusel, kuid see on võimalik. On soovitatav, et te ei toida oma last rinnapiimaga LEMTRADA ravikuuri ajal ja 4 kuu vältel pärast igat ravikuuri. Rinnapiim on imikule siiski kasulik (kaitseb nakkusetekitajate eest), mistõttu pidage oma arstiga nõu, kui te kavatsete oma last rinnapiimaga toita. Arst soovitab, mis on teile ja teie lapsele kasulik.

Millest ma pean veel arsti teavitama?

Rääkige kindlasti oma arstile või meditsiiniõele mistahes uutest terviseprobleemidest, mis teil tekivad LEMTRADA ravi ajal või järgselt. Rääkige kindlasti arstile mis tahes uutest ravimitest, mida olete kasutanud pärast viimast visiiti. See hõlmab nii retseptiravimeid, käsimüügiravimeid, vitamiine kui ka taimseid toidulisandeid. On tähtis, et arst oleks neist teadlik, et vajadusel ravi kohandada. Rääkige teistele arstidele, et saate LEMTRADA't.

Osa 5. Teie kontrolluuringute planeerimine

Selles juhises kirjeldatud autoimmuunsed seisundid võivad tekkida pikka aega pärast ravi LEMTRADA'ga. On väga tähtis, et jätkate nende kontrolluuringute tegemist 4 aasta (48 kuu) vältel pärast viimast ravikuuri, isegi kui te tunnete end hästi.

LEMTRADA't manustatakse ravikuuridena, mille intervall on 12 kuud ja seetõttu tuleb kontrolluuringud planeerida iga ravikuuri järgselt.

Pidage meeles, et kui teil tekivad käesolevas juhendis kirjeldatud kõrvaltoimed, annab varajane avastamine ja diagnoosimine parimad võimalused paranemiseks.

Tehke kõik nõutavad kontrolluuringud ning jätkake selles juhendis kirjeldatud nähtude ja sümptomite jälgimist 4 aasta jooksul pärast ravimi viimast manustamist.

Lühikokkuvõte soovituslikest kontrollanalüüsides:

Uuring	Millal?	Kui kaua?
Vereanalüüs	Enne ravi algust ja seejärel üks kord kuus.	4 aasta vältel pärast LEMTRADA viimast manustamist
Uriinianalüüs	Enne ravi algust ja seejärel üks kord kuus.	4 aasta vältel pärast LEMTRADA viimast manustamist

13

Osa 6. Mõisted, mida on hea teada

Autoimmuunsed seisundid või häired. Tavaliselt immuunsüsteem kaitseb teie organismi bakterite, viiruste ja teiste haigusetekiitajate eest. Kui immuunsüsteem ründab organismi oma rakke või elundeid, siis on tegemist autoimmuunse seisundi või häirega. Hulgiskleroosi korral peab immuunsüsteem kehavõõraks pea- ja seljaaju ning kahjustab neid. Teised autoimmuunsed seisundid võivad kahjustada teisi elundeid või vererakke.

Autoimmuunne kilpnäärmehäire. Immuunsüsteem ründab ekslikult kilpnäärmerakke. Autoimmuunsed kilpnäärmehäired on ravitavad. Häireid on kahte liiki:

- **hüpertüreoos** (e hüpertüreoidism) – kilpnäärme liigtalitus, mille puhul kilpnääre toodab liiga palju hormoone;
- **hüpotüreoos** (e hüpotüreoidism) – kilpnäärme vaegtalitus, mille puhul kilpnääre ei tooda piisavalt hormoone.

Basaalmembraanivastane glomerulonefriit (anti-GBM haigus). Haigus, mille põhjustab teie immuunsüsteem, rünnates ekslikult teie enda neerusid (vahel harva ka kopsed). Neerud kahjustuvad ja ei tööta korralikult või lakkavad üldse töötamast. Selle tulemusel võite vajada dialüüsravi ja/või neerusiirdamist. Varakult avastatuna on see ravitav, kuid ravimata jätmise korral võib põhjustada surma.

Dialüüs. Raviprotseduur, mille käigus puhastatakse teie veri jääkainetest ja eemaldatakse ülemäärane vedelik, kui neerud ei tööta korralikult.

Immuunsüsteem. Organismi loomulik kaitsesüsteem haigusetekiitajate, võõrkehade ja kehavõõraste rakkude vastu.

Infusioon. Ravimi lahuse (ravimit sisaldava vedeliku) aeglane, tilkhaaval manustamine nõela kaudu veeni.

ITP (immuunne trombotsütopeeniline purpur). Seisund, mida põhjustab vereliistakute (ehk trombotsüütide) arvu langus veres. Vereliistakud on vajalikud vere normaalseks hüübimiseks. ITP võib põhjustada raskekujulist veritsust. Varakult avastatuna on ravitav, kuid ilma ravita võib põhjustada eluohtlikke tüsistusi.

Kilpnääre. Elund teie kaela allosas. Kilpnääre toodab hormoone, mis reguleerivad teie organismi ainevahetust.

Lümfotsüüdid (teatud liiki vere valgelibled). Vererakud, mis aitavad teie organismil võidelda infektsioonidega. Lümfotsüüdid on osa immuunsüsteemist.

Trombotsüüdid ehk vereliistakud. On vajalikud vere normaalseks hüübimiseks. Trombotsüüdid kulgevad koos verega vereringes. Veresoone vigastuse korral nad kleepuvad kokku ja moodustavad esmase verehüübe. Verehüübe aitab sulgeda verejooksu väikestest vigastustest ja sisselõigetest.

Osa 7. Arstide ja tervishoiutöötajate kontaktandmed

Hõlbustamaks raviarsti ja teiste teie ravis osalevate tervishoiutöötajatega ühenduse võtmist palun märkige järgnevasse tabelisse nende telefoninumbri ja aadressid.

Raviarst ja teised teie ravis osalevad tervishoiutöötajad	Telefoninumber	Aadress

